

महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र शासन
सहसंचालक, तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय,
छत्रपती संभाजीनगर

पीरबाजार, उस्मानपुरा, पत्रपेटी क्र.५१६, छत्रपती संभाजीनगर ४३१ ००५
दुरध्वनी क्र.: ०२४०-२३३४२१६/२३३४७६९

Email Id: roaurangabad@dtmh.maharashtra.gov.in website: www.dteau.org

जा.क्र.:विकाछसं/शिक्षण/२०२५/६३०

दिनांक : 24 FEB 2025

प्रति,
प्राचार्य,
या कार्यालयाच्या अधिनस्त सर्व संस्था.

विषय :- शै.वर्ष २०२४-२५ करिता, डीबीटी पोर्टलवरील तंत्रशिक्षण संचालनालयांतर्गत राबविण्यात येणा-या शिष्यवृत्ती व वसतिगृह निर्वाहभत्ता योजनांकरिता SEBC विद्यार्थ्यांचे अर्ज भरून घेण्याबाबत.

संदर्भ :- मा. संचालक, तंत्रशिक्षण यांचे पत्र क्र.१८/तंशिसं/डीबीटी/विकाप/२४-२५/११४ दि. २४.०२.२०२५

उपरोक्त संदर्भिय पत्रान्वये मा. संचालक, तंत्रशिक्षण यांची मा. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.०५.०२.२०२५ रोजी झालेल्या SEBC प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्ती व निर्वाहभत्ता योजनांच्या अंमलबजावणीबाबत झालेल्या बैठकीच्या अनुषंगाने खालील सुचना केलल्या आहेत.

१. राजर्षी शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना व डॉ. पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाहभत्ता योजना या दोन्ही योजना SEBC प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी राबविण्यात येत असल्याबाबत व्यापक प्रसिद्धी देण्यात यावी व संस्था स्तरावर विशेष मोहिम राबवून योजनासाठी पात्र असलेल्या SEBC प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांकडून डीबीटी अर्ज पोर्टलवर अर्ज तात्काळ भरून घेण्यात यावेत.
२. SEBC प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांचे संस्था स्तरावर प्राप्त झालेले अर्ज प्रलंबित न ठेवता संबंधित शासन निर्णयातील अटी व शर्थीनुसार काटेकोर तपासणी करून तात्काळ निकाली काढण्यात यावेत.
३. दि. २९ जानेवारी २०२५ रोजीच्या सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन निर्णयान्वये सन २०२४-२५ या शैक्षणिक वर्षापासुन सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी असलेली शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क प्रतिपुर्ती योजनेकरिता उत्पन्नाचा दाखला सादर करण्याची अट रद्द करून नॉन क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र बंधनकारक करण्यात आलेले आहे. तरी सर्व संस्थांनी सदर प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना ही बाब तात्काळ कळवून त्याप्रमाणे विद्यार्थ्यांकडून अर्ज भरून घ्यावेत.
४. SEBC प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांनी यापुर्वी भरलेल्या अर्जात जर उत्पन्न प्रमाणपत्र अपलोड केलेले असेल तर असे अर्ज संबंधित विद्यार्थ्यांना परत करून त्यांना नॉन क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र अपलोड करण्याबाबत सुचना देण्यात याव्यात.

५. SEBC प्रवर्गातील ज्या विद्यार्थ्यांचे अर्ज विभागीय कार्यालयाकडे मंजूरीस्तव पाठविण्यात आलेले आहेत व त्यापैकी ज्या अर्जात नॉन क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र अपलोड केलेले नाहीत असे अर्ज या कार्यालयाकडून प्राचार्य लॉग इन मध्ये पाठविले जातील ते अर्ज संबंधित विद्यार्थ्यांना परत पाठविण्यात यावेत व सदर विद्यार्थ्यांना नॉन क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र अपलोड करण्याबाबत सुचित करण्यात यावे.
६. SEBC प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांचे अर्ज कोणत्याही परिस्थितीत नॉन क्रिमीलेअर प्रमाणपत्राशिवाय मंजूरीस्तव या कार्यालयाकडे पाठविण्यात येणार नाहीत याकडे प्राचार्यांनी व्यक्तीशः लक्ष द्यावे.
७. सदरच्या शासन निर्णयान्वये नॉन क्रिमीलेअर प्रमाणपत्रासह डीबीटी पोर्टलवर मुदतीच्या आत अर्ज जमा करण्यात यावेत, जेणेकरून कोणताही पात्र विद्यार्थी योजनेच्या लाभापासून वंचित राहणार नाही याची प्राचार्यांनी नोंद घ्यावी.

सोबत : शासन निर्णय

मध्याम 24.2.25
(अक्षय ध. जोशी)

प्र.सहसंचालक

तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, छत्रपती संभाजीनगर.

प्रत : या कार्यालयाच्या प्रोग्रामर यांना या कार्यालयाच्या संकेतस्थळावर अपलोड करण्यास्तव.

सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग प्रवर्गातील (एसईबीसी) विद्यार्थ्यांसाठी असलेली शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क प्रतिपूर्ती योजनेकरीता नॉन-क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र बंधनकारक करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक - संकीर्ण-२०२४/प्र.क्र. ७५ (भाग-१)/आरक्षण-५
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
दिनांक - २९ जानेवारी , २०२५

संदर्भ-

१. महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांकरीता आरक्षण अधिनियम, २०२४, दि.२६.०२.२०२४
२. समक्रमांकाचे शासन परिपत्रक दि.११.०३.२०२४, ०५.०७.२०२४
३. समक्रमांकाचे शासन शुद्धीपत्रक दि.१५.०३.२०२४, २८.०६.२०२४
४. शासन निर्णय, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, क्र.सारथी २०२०/प्र.क्र.३५ (भाग-२)/महामंडळ, दि.१४.०९.२०२०
५. शासन शुद्धीपत्रक, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, क्र.शिवृत्ती-२०२३/प्र.क्र.१३५/शिक्षण-१, दिनांक २०.०९.२०२४

प्रस्तावना -

राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांकरीता आरक्षण (एसईबीसी) अधिनियम, २०२४ संदर्भ क्र. १ येथील अधिनियमान्वये राज्यात अंमलात आला असून याअन्वये राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील व पदांवरील सरळसेवांमधील नियुक्तीसाठी व शैक्षणिक संरथांमधील प्रवेशासाठी १० टक्के आरक्षण विहित करण्यात आलेले आहे. संदर्भ क्र.२ व ३ अन्वये महाराष्ट्र राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्गांकरीता आरक्षण अधिनियम, २०२४ च्या अंमलबजावणीच्या अनुषंगाने घावयाचे जात प्रमाणपत्र आणि नॉन-क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र प्रदान करण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

२. संदर्भ क्र.५ येथील शासन निर्णयान्वये इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाने राज्यातील शासकीय, अशासकीय अनुदानित व शासन मान्यता प्राप्त खाजगी विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित महाविद्यालये/तंत्रनिकेतने आणि शासकीय विद्यापीठात विनाअनुदानित तत्वावर सुरु असलेल्या निवडक व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेतलेल्या विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी असलेली शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क प्रतिपूर्ती योजनेकरीता उत्पन्नाचा दाखला सादर करण्याची अट रद्द केली असून

त्याएवजी नॉन-क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र सादर करणे बंधनकारक केले आहे. या तरतुदीच्या धर्तीवर राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठीही सदर तरतुद लागू करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. या अनुषंगाने शासन खालीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय-

सन २०२४-२०२५ या शैक्षणिक वर्षापासून राज्यातील शासकीय, अशासकीय अनुदानित व शासन मान्यता प्राप्त खाजगी विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित महाविद्यालये/तंत्रनिकेतने आणि शासकीय विद्यापीठात विनाअनुदानित तत्वावर सुरु असलेल्या निवडक व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेश घेतलेल्या राज्यातील सामाजिक व शैक्षणिकदृष्ट्या मागासवर्ग प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसाठी असलेली शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क प्रतिपूर्ती योजनेकरीता उत्पन्नाचा दाखला सादर करण्याची अट रद्द करण्यात येत असून नॉन-क्रिमीलेयर प्रमाणपत्र सादर करणे बंधनकारक करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतरथळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२५०९२९९३८५५४६०७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

PRASHANT
SURESH WAMAN

Digitally signed by PRASHANT SURESH WAMAN
DN:cn=IN_@GOVERNMENT_OF_MAHARASHTRA_ou=GENERAL
ABSTRACTOR,OU=TRUSTED_CA,O=GOV
2.5.1925c01b18559a843d6f6e515a092c3a0fb18918564d5f54beae3333
5172c01b1c1855, postalCode=400032, st=Maharashtra,
serialNumber=FSD1BED3B1AFB5C99263D88032426C4C12B7FF92A2
3D5D44AE3B7AFA535C602F, cn=PRASHANT SURESH WAMAN
Date:2025.01.29 13:40:13 +05'30'

(प्रशांत वामन)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे अ.मु.स./प्र.स./सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) सर्व मा. मंत्री/मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,
- ४) मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई
- ५) मा. विरोधी पक्ष नेता, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई
- ६) सर्व विधानसभा/विधानपरिषद सदस्य/संसद सदस्य
- ७) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य.
- ८) अपर मुख्य सचिव (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग मंत्रालय, मुंबई.
- ९) अपर मुख्य सचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०) अपर मुख्य सचिव, कृषी व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२) प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

- १३) प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) प्रधान सचिव, इतर मागास व बहुजन कल्याण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) सचिव, वैद्यकीय शिक्षण वौषधी द्रव्ये विभाग, जी.टी. हॉस्पिटल, मुंबई.
- १६) सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई-
- १७) सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
- १८) मुख्य महानगर दंडाधिकारी,
- १९) सर्व विभागीय आयुक्त.
- २०) सर्व जिल्हाधिकारी,
- २१) सर्व उप विभागीय दंडाधिकारी (महसूल) तथा उप विभागीय अधिकारी,
- २२) सर्व तालुका कार्यकारी दंडाधिकारी तथा तहसिलदार,
- २३) आयुक्त, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- २४) महासंचालक, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
- २५) संचालक, विजाभज संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- २६) संचालक, उच्च तंत्र शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २७) संचालक, माध्यमिक शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- २८) संचालक, प्राथमिक शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
- २९) सदस्य सचिव, राज्य मागासवर्ग आयोग, पुणे,
- ३०) सर्व मंत्रालयीन विभाग त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख/कार्यालय प्रमुख यांना याबाबतच्या सूचना द्याव्यात,
- ३१) सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण विभाग/सर्व सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण
- ३२) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
- ३३) सर्व जिल्हा परिषदाचे समाजकल्याण अधिकारी
- ३४) सर्व अध्यक्ष/सदस्य सचिव, जिल्हा जात प्रमाणपत्र पडताळणी समिती
- ३५) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
- ३६) निवड नस्ती, आरक्षण-५